Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017

2017 dccc 3

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ynghylch trethu gwarediadau deunydd fel gwastraff drwy dirlenwi; ac at ddibenion cysylltiedig. [7 Medi 2017]

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

RHAN 1

TROSOLWG

1 Trosolwg o'r Ddeddf

(1) Mae'r Rhan hon yn darparu trosolwg o'r Ddeddf hon.

(2) Mae Rhan 2—

- (a) yn gwneud darpariaeth ar gyfer codi treth (treth gwarediadau tirlenwi) ar warediadau trethadwy,
- (b) yn esbonio beth yw gwarediad trethadwy, ac
- (c) yn gwneud darpariaeth ynghylch gwarediadau sydd wedi eu hesemptio rhag y dreth.

(3) Mae Rhan 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch sut y mae'r dreth i'w chodi ar warediadau trethadwy a wneir ar safleoedd tirlenwi awdurdodedig. Mae'n cynnwys darpariaeth ynghylch—

- (a) y personau y mae'r dreth i'w chodi arnynt,
- (b) sut y mae swm y dreth sydd i'w godi ar warediad trethadwy i'w gyfrifo,
- (c) gwarediadau trethadwy y caniateir hawlio rhyddhad rhag y dreth ar eu cyfer,
- (d) gofynion cofrestru a chyfrifyddu, ac
- (e) talu, adennill ac ad-dalu'r dreth.

Status: *This is the original version (as it was originally enacted).*

(4) Mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch sut y mae'r dreth i'w chodi ar warediadau trethadwy a wneir mewn lleoedd heblaw safleoedd tirlenwi awdurdodedig. Mae'n cynnwys darpariaeth ynghylch—

(a) sut y mae swm y dreth sydd i'w godi ar warediad trethadwy i'w gyfrifo,

(b) y personau y caniateir codi'r dreth arnynt,

(c) y weithdrefn a ddefnyddir i godi treth ar berson,

(d) talu'r dreth, ac

(e) llog taliadau hwyr ar dreth nas talwyd.

(5) Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth atodol mewn cysylltiad â'r dreth. Mae'n cynnwys—

(a) darpariaeth sy'n galluogi rheoliadau i gael eu gwneud ynghylch amgylchiadau pan fo person i gael hawlogaeth i gredyd mewn cysylltiad â'r dreth,

(b) darpariaeth ynghylch creu mannau nad ydynt at ddibenion gwaredu o fewn safleoedd tirlenwi awdurdodedig,

(c) darpariaeth ynghylch archwilio mangreoedd a rhannu gwybodaeth,

(d) darpariaeth ynghylch cosbau,

(e) darpariaeth ynghylch cymhwysiad darpariaethau'r Ddeddf hon a Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 (dccc 6) mewn achosion arbennig (er enghraifft, yn achos grwpiau corfforaethol, partneriaethau a chymdeithasau anghorfforedig), ac

(f) darpariaeth ynghylch materion amrywiol eraill.

(6) Mae Rhan 5 hefyd yn gwneud darpariaeth ar gyfer Cynllun Cymunedau y Dreth Gwarediadau Tirlenwi.

(7) Mae Rhan 6 yn cynnwys darpariaeth sy'n gymwys yn gyffredinol at ddibenion y Ddeddf hon (gan gynnwys darpariaeth ynghylch dehongli'r Ddeddf hon).

RHAN 2

Y DRETH A GWAREDIADAU TRETHADWY

PENNOD 1

TRETH GWAREDIADAU TIRLENWI

2 Y dreth

(1) Mae treth, o'r enw treth gwarediadau tirlenwi, i'w chodi ar warediadau trethadwy yn unol â'r Ddeddf hon.

(2) Awdurdod Cyllid Cymru ("ACC") sy'n gyfrifol am gasglu a rheoli'r dreth.

(3) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at dreth (neu at y dreth) yn gyfeiriadau at dreth gwarediadau tirlenwi.

PENNOD 2

GWAREDIADAU TRETHADWY

3 Gwarediadau trethadwy

(1) Gwneir gwarediad trethadwy pan fo’r holl amodau a ganlyn wedi eu bodloni.

(2) Amod 1 yw bod deunydd yn cael ei waredu drwy dirlenwi (gweler adran 4).

(3) Amod 2 yw naill ai—

(a) bod y tir lle y gwneir y gwarediad yn safle tirlenwi awdurdodedig, neu’n rhan o safle o’r fath (gweler adran 5(1)), neu

(b) bod trwydded amgylcheddol yn ofynnol ar gyfer y gwarediad (gweler adran 5(2)) ond nad yw’r tir lle y’i gwneir yn safle tirlenwi awdurdodedig, nac yn rhan o safle o’r fath.

(4) Amod 3 yw bod y gwarediad yn warediad o’r deunydd fel gwastraff (gweler adrannau 6 a 7).

(5) Amod 4 yw bod y gwarediad yn cael ei wneud yng Nghymru.

(6) Gweler hefyd adran 8 ar gyfer mathau o weithgarwch safle tirlenwi penodedig sydd i’w trin fel gwarediadau trethadwy (pa un a fodlonir yr amodau uchod ai peidio).

4 Gwaredu deunydd drwy dirlenwi

(1) Gwaredir deunydd drwy dirlenwi os caiff deunydd—

(a) ei ddodi ar wyneb y tir neu ar strwythur sydd wedi ei osod yn y tir, neu

(b) ei ddodi o dan wyneb y tir (er enghraifft, mewn ceudod megis ogof neu gloddfa).

(2) Mae is-adran (1) yn gymwys pa un a osodir y deunydd mewn cynhwysydd cyn ei ddodi ai peidio.

(3) Caiff rheoliadau addasu ystyr gwaredu deunydd drwy dirlenwi (gan gynnwys drwy ddiwygio’r adran hon neu unrhyw ddeddfiad arall sy’n ymwneud â’r dreth).

5 Safleoedd tirlenwi awdurdodedig a thrwyddedau amgylcheddol

(1) Mae tir yn safle tirlenwi awdurdodedig os yw trwydded amgylcheddol sy’n awdurdodi gwaredu deunydd drwy dirlenwi mewn grym mewn perthynas â’r tir.

(2) Trwydded a roddir o dan reoliadau a wneir o dan adran 2 o Ddeddf Atal a Rheoli Llygredd 1999 (p. 24) yw trwydded amgylcheddol.

6 Gwaredu deunydd fel gwastraff

(1) Gwaredir deunydd fel gwastraff os yw’r person sy’n gyfrifol am y gwarediad yn bwriadu bwrw’r deunydd o’r neilltu.

(2) Gellir dod i’r casgliad bod bwriad i fwrw deunydd o’r neilltu ar sail amgylchiadau ei waredu, ac yn benodol ar sail y ffaith (os digwydd hynny) bod y deunydd wedi ei ddodi mewn man gwarediadau tirlenwi.

(3) Nid yw'r canlynol i'w trin fel pe baent yn anghyson â bwriad i fwrw deunydd o'r neilltu—

(a) gwneud defnydd dros dro o'r deunydd, neu ddefnydd ohono sy'n atodol i'w waredu drwy dirlenwi;

(b) cael budd o'r deunydd neu o unrhyw beth a allyrrir ganddo (er enghraifft, defnyddio nwy a gynhyrchir wrth i'r deunydd bydru i gynhyrchu trydan).

(4) Caiff rheoliadau addasu ystyr gwaredu deunydd fel gwastraff (gan gynnwys drwy ddiwygio'r adran hon neu unrhyw ddeddfiad arall sy'n ymwneud â'r dreth).

7 Gwaredu deunydd fel gwastraff: person sy'n gyfrifol am warediad

(1) Mae'r adran hon yn nodi pwy yw'r person sy'n gyfrifol am warediad at ddibenion adran 6.

(2) Yn achos gwarediad a wneir ar safle tirlenwi awdurdodedig, y person sy'n gyfrifol am y gwarediad yw'r person sy'n weithredwr y safle ar adeg y gwarediad.

(3) Ond os gwneir y gwarediad heb ganiatâd y gweithredwr, y person sy'n gyfrifol am y gwarediad yw'r person sy'n gwneud y gwarediad.

(4) Gweithredwr safle tirlenwi awdurdodedig yw deiliad y drwydded amgylcheddol sy'n awdurdodi gwaredu deunydd drwy dirlenwi ar y safle.

(5) Yn achos gwarediad a wneir yn rhywle nad yw'n safle tirlenwi awdurdodedig, nac yn rhan o safle o'r fath, y person sy'n gyfrifol am y gwarediad yw'r person sy'n gwneud y gwarediad.

8 Gweithgarwch safle tirlenwi i'w drin fel gwarediad trethadwy

(1) Mae cyflawni gweithgarwch safle tirlenwi penodedig yng Nghymru i'w drin fel gwarediad trethadwy o'r deunydd y cyflawnir y gweithgarwch mewn perthynas ag ef (pa un a fodlonir yr amodau yn adran 3 ai peidio).

(2) Mae'r gwarediad trethadwy i'w drin fel pe bai wedi ei wneud pan gyflawnir y gweithgarwch safle tirlenwi penodedig am y tro cyntaf mewn perthynas â'r deunydd.

(3) Mae'r canlynol yn fathau o weithgarwch safle tirlenwi penodedig pan gânt eu cyflawni ar safle tirlenwi awdurdodedig—

(a) defnyddio deunydd i greu ffordd dros dro sy'n rhoi mynediad i fan gwarediadau tirlenwi neu i gynnal a chadw ffordd o'r fath;

(b) defnyddio deunydd i greu arwyneb solet dros dro neu i gynnal a chadw arwyneb o'r fath;

(c) defnyddio deunydd i greu bwnd cell neu i gynnal a chadw bwnd o'r fath;

(d) defnyddio deunydd (heblaw deunydd sy'n bodoli'n naturiol a echdynnir o'r safle) i greu bwnd sgrinio dros dro neu i gynnal a chadw bwnd o'r fath;

(e) defnyddio deunydd i orchuddio man gwarediadau tirlenwi yn ystod cyfnod pan fo gwarediadau tirlenwi yn peidio dros dro;

(f) gosod deunydd mewn man gwarediadau tirlenwi i ddarparu sylfaen ar gyfer unrhyw beth a ddefnyddir i leinio, i gapio neu i ddraenio'r man hwnnw, neu er mwyn atal difrod i unrhyw beth o'r fath;

(g) cadw deunydd mewn man nad yw at ddibenion gwaredu y tu hwnt i ddiwedd y cyfnod hwyaf a bennir yn yr hysbysiad sy'n dynodi'r man o dan adran 55, oni bai yr ymdrinnir â'r deunydd yn unol â chytundeb o dan adran 56(4)(a);
(h) storio lludw (er enghraifft, lludw sy'n codi a lludw gwaelod);
(i) defnyddio deunydd mewn gwaith adfer.

(4) Yn is-adran (3)—

ystyr "arwyneb solet" ("*hard standing*") yw sylfaen y cyflawnir gweithgarwch safle tirlenwi arni;

ystyr "bwnd cell" ("*cell bund*") yw strwythur mewn man gwarediadau tirlenwi sy'n gwahanu symiau o ddeunydd a ddodir yn y man hwnnw;

ystyr "bwnd sgrinio" ("*screening bund*") yw strwythur, pa un ai uwchben y ddaear neu dan ddaear, ar gyfer diogelu neu guddio gweithgarwch safle tirlenwi neu leihau sŵn;

ystyr "gwaith adfer" ("*restoration work*") yw gwaith a wneir i adfer safle tirlenwi awdurdodedig (neu unrhyw ran o'r safle) at ddefnydd ac eithrio gwneud gwarediadau tirlenwi; ond nid yw gwaith i adfer man gwarediadau tirlenwi yn waith adfer oni chaiff ei wneud ar ôl i'r man gael ei gapio.

(5) Caiff rheoliadau—
(a) darparu bod gweithgarwch safle tirlenwi i fod yn weithgarwch safle tirlenwi penodedig,
(b) addasu'r disgrifiad o weithgarwch safle tirlenwi penodedig, neu
(c) darparu bod gweithgarwch i beidio â bod yn weithgarwch safle tirlenwi penodedig.

(6) Caiff y rheoliadau ddiwygio'r adran hon neu unrhyw ddeddfiad arall sy'n ymwneud â'r dreth.

PENNOD 3

GWAREDIADAU ESEMPT

9 Esemptiadau: cyffredinol

(1) Mae'r Bennod hon yn darparu esemptiad rhag treth ar gyfer gwarediadau deunydd penodol a fyddai fel arall i'w trin fel gwarediadau trethadwy.

(2) Nid yw gwarediad deunydd sy'n esempt rhag treth yn warediad trethadwy.

(3) Yn y Bennod hon, mae cyfeiriadau at warediad deunydd yn cynnwys cyflawni gweithgarwch safle tirlenwi penodedig mewn perthynas â deunydd.

10 Gwarediadau lluosog deunydd ar yr un safle

Mae gwarediad deunydd yn esempt rhag treth i'r graddau—
(a) y mae'n warediad deunydd sydd eisoes wedi ei gynnwys mewn gwarediad trethadwy—
(i) a wnaed ar safle tirlenwi awdurdodedig, a
(ii) yr oedd treth i'w chodi mewn cysylltiad ag ef, a